

Lietuvių darbininkų savaitinis laikraštis,
išein kas penktą dieną, Philadelphia, Pa. U.S.A.

Prenumerata:
Ant metų (visas šalis svieto)..... \$ 2.00
Ant pusės metų..... \$ 1.00

Apgarsinimų prekės:
sykį colis 50c; mėnuo už colį 1.00; metal
už colį \$ 10.00.

Sluodiant raštus, pinigūs ir visuose
kituose reikaluose susine-ant adresuokii:

„KOVA“
412 Siegel str.
Philadelphia, Pa.

KOVA

„KOVA“ The Lithuanian weekly, pub-
lished every Friday, by J. O. SHIMVITAS,
412 Siegel str. Philadelphia, Pa.

Subscription rates:
One year in all parts of the world \$ 2.00
Six month \$ 1.00

All communications should be addressed to:

„KOVA“
412 Siegel str.
Philadelphia, Pa.

ORGANAS LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ PARTIJOS AMERIKOJE.

Nr. 18

Philadelphia, Pa. 4 Gegužės (May) 1906 m.

Metas II

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1903, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Prancuzijos darbininkų judėjimas.

Pastaruoju laiku ir Prancuzijos darbininkai pradėjo krutėti. Ilgai vadzioti už nosies įvairių pseudo-vadovų, ant galo ir jie neteko kantrybės ir pasiryžo patįs pažiūrėti į savo reikalus. Ikišiolei Prancuzijos darbininkų kliša su išsitikėjimu leido platinties teip vadinamam «parlamentarizmui*») socializmo eilėse. Bet aitari praktika pamokino juos. Beveik kiekvienas iš Prancuzijos ministerių tol darbininkus vedė, pakol per rinkimus neužsokdavo ant jų pečių. Tada jau susivienydavo į paprastą buržujinės valdžios koncertą. Darbininkai matė, kaip iškilus streikams, kapitalistai su išdidumu šaukėsi prie respublikos autoritetų, kad apgintų jų (kapitalistų) «savastį». Atskubėdavo politiją, atmaršudavo milicija, ir begindami streiklaužius (skebus) nevienam unijos darbininkui suvarė į galvą kulką, subadė durtuvais. Tai atsitiko jau daugelį sykų. O «socialistai» ministeriai, matydami tokį begėdišką valdžios užsistojimą už turtingųjų klišą, arba tylėdavo, arba pasibarę suicego vėl viską palikdavo po senam.

Aiškiausioje formoje darbininkų susikirtimas su kapitalu iškilo dabar. Ilgai gruzdėjęs nepakakinimas pradeda užsikurti į revoliucijinį vulkaną. Prie to pastumėjo baisiji katastrofa Courrieres kasyklose, kur 10 kovos š. m. eksplozija užtroškino gilumose žemės netoli tukstančio anglekasių. Tai buvo didelai baisi tautai nelaimė, kurioje tiesiog kalta yra valdžia. Kodėl ji daleido kasyklių savininkams deginti šiukšles tose olose, kur pilna yra gazų ir kur trisusėi tukstančiai varguolių žmonių? Kodėl nebuvo inspekcijos, kuri būtų tokius pavojingumus prašalinusi? Nuo užsidedusių šiukšlių plyšo gazai. Kasyklių savininkai dar baisiau padarė. Idant uždvisinti

* Tūlos socializmo frakcijos leidžia savo sąnariame tapti valdžios ministeriais, sėdėti parlamenteose ir ramiai žiūrėti, kaip valdžia rinkis po rinkio kala lenčigus suraminimui darbininkų klišas. Tas ir vadinasi tarpe socijalistų „parlamentarizmu“.

ugnį, jie paliepė užgriauti visas išeigas. Atsitiko eksplozijos dar baisesnės. Vienus darbininkus suplėšė į skiauteles, kitus užgriuvo anglės vėnys, tretį užduso nuo gazų, ketvirtį numirė iš bado — nes nieks neberado skylių kur išeit. Tulus gyvus ištraukė net po 30 dienų! Tie vargšai suvalgė visus padvėsusius mulus ir bandė ragauti net savo sugedusių brolių lavonų... Kada pasklido tas baisus atsitikimas po Prancuziją, tukstančiai darbininkų ėmė daryti demonstracijas, reikalauti nubaudoimo kaltininkų. Ar nubaudė juos? Galima sakt, kad ne. Valdžia negali savęs nubausti, nes ji pati kalta. Valdžios įstajgose yra tie patys kapitalistai, kasyklių savininkai. Kalti pasiliko vis tie pats darbininkai. Našles ir našlaičius kariumenė prigruojimais liepė «naryti tvarkos». Darbininkus, reikalaujančius teisybės, vaikė nuo gatvių ginkluota armija, pasamdya kapitalo.

Ką daro «socialistai» ministeriai?

Ministeris viešų iustrakeijų «socialistas» M. Briand, pasakė Saint-Chamond'e (departamentas Loire) savo garsingą veidmainystėmis kalbą. Jis patarė darbininkams nedaryti prievartų ir anarkijos išsišokimų, nes, girdi, vienintėlis pagerinimas darbininkų buvio yra tiktai tylus trade-unijonizmas (ant pavyzdžio Amerikos kapitalistų unijų). Ypatin-gai jis draudė darbininkus nuo agitacijos prieš panaikinimą kariumenės!..

Tokia p. M. Briand politika yra tai gydymas žaidų nabagai kapitalistui, kurias užduoda žiaurus neaptašytas darbininkas. Žinoma, tikrai susipratusieje darbininkai jau ir pirmiau permatė Briand'o judoystę, ir išmetė jį iš socijalistų partijos. Bet juk sykį įsigalėjęs ministeris, ypač paremiamas nuo kapitalistų kaipo socijalistas, gali drąsiai tikėtis išlaimėti rinkimuose ir vėla, gali vesti darbo žmones į buržujų-pini-guochių paspėstus žabangus.

Bet grįžkim prie dalyko.

Prancuzijoj revoliucijinis judėjimas

verda neblogiau istoriškosios Komunos dienų. Rengiasi generališki streikai visose šakose industrijų po visus respublikos kraštus, kur tiktai yra stambesnės vidurvietės pramonių ir kur tiktai aukščiau pakilęs yra revoliucijinis susipratimas proletary. Rašaut šituos žodžius jau 80.000 darbininkų pametė darbus. Neseniai «Darbo Federacija» sušaukė Paryžiun Kofnerenciją. Nutarta ruošties ant 1-mos gegužės prie milžiniškų demonstracijų. Vietomis ginkluojasi, nes mato, kad kapitalo valdžia teipgi rengiasi ant jų kaklo. Praneša, jog valdžia pašaukusi stoti ant gatvių 1-mą gegužės apie 45.000 ginkluotos armijos.

Pakol kas darbininkų reikalavimai dar tik ekonomiški. Daugiausiai reikalauja 8-ių valandų darbo dienos, pagerinimo darbo sąlygų, aprnbežiamųjų įstatimais pabirkantų išnaudojimus ir paleidimo areštuotųjų darbo vadovų, kurius paskutiniiais laikais valdžia suskubo kišti į kalėjimus.

Bet tarpe viso to matosi dar vienas dalykas, — tai apačioje ekonomiskų reikalavimų tyrai revoliucijinė pagrinda. Tą greičiausiai patėmijo ir Amerikos kapitalistų «geltonoji presa», kuri ėmė kaukti ant Prancuzijos valdžios, kam ji iki šiol «perminkštai» laikiusi ant darbininkų savo reples ir leidusi jų organizacijose plėtotis «anarkizmui». Pavojus turbūt yra didesnis, negu ikišiol žinome, nes net svetimų šalių ambasadoriai buvo pradėję Paryžiune kraustyti savo popieras į dėzes...

Žinios iš Lietuvos.

(Iš socijaldemokrato laiško): — ...Cenzura leido ikišiolei tiktai 10 mūsų (socijaldemokratų) knygučių, bet tikimės jog leis ir daugiau. Leido teipgi išleisti ir socijaldemokratišką kasnedėlinį organą, bet nieks nenori pradėti, baimydamiesi, kad tuoj neuždarytų, kaip dabar daro valdžia skersai ir išilgai su sau nepatin-

kamais laikraščiais. O reakcija visai nesusimažino dar, nors teip vadinamieji rinkimai į dumą, po baisiausia žandarų užveizda, duoda tankiausiai valdžiai «priešingus» žmones. Bet yra ir tokių kurjejų, kur žmonės juokiasi iš tos «dumos» ir tyčiodamies išrenka kurčius, nebylius ir tt. Sako viename Petrapilės pabrūke darbininkai išrinkę «dumon»... šunį, sakydami, jog tai pigiau atseisę jiems išlaikyti šunį, negu atstovą žmogaus ypatoje!.. Matote, kaip dabar elgiasi žmonelės su valdžia. O šioji tiesiog iš kailio neriasi, kad tik tą «dumą» pervaryti ir su jos pagalba nuo žmonių vekselį gauti. Bet vargiai kas iš tos «dumos» išeis. Bet jūs tenai turbit daugiau girđziate, negu mėš, apie viską kas dedasi po Rusijos valstiją. Tą turiu pažymėti, kad kunigų reakcija irgi sykiu kyla su valdžios pasutimu. Dabar teip išrodo, tartum kunigijos tarpe nebutų nė vieno išmintingo žmogaus. Nekalbant jau apie visai gyvuliškus pamokslus, kuriuos dabar mus kunigija skelbia, klausydama savo vyskupų (Roppo ir Paliulionio), reikia tik dyvytis iš jų dvasiško pavargimo ir menkumo, – nes ėmė išleidinėti tiktai ir tikrai juodašimtinus raštus, kaip kokie žandarai. Jei gausiu, tai ir Jums juokų dėlei atsiūsiu. Tiktai labai sunku gaut: biauzybės – tiesiog su savo darbais slepiasi, nors galėtų drąsiai spauzdinti tuos biaurius savo raštpalaičius Rusijoje; vienok to nedaro, nes ten kartais gali atsirasti išmintingi statytojai, kurie tokių mešlų nestatytų, ar bent tiesiog apgarsintų pasauliui, kas yra tų raštų autoriai. Todėl jie savo «literaturą» gabena į Prusus ir spauzdina pas Szenkę arba pas Mauderodę. Suprantama, kad jie (kunigai) vienok su savo biauzybėmis niekur neišsikavoja, – socialdemokratų gilius vuoslės!.. Pasakyste: kodėl nieko nedarot. Hmmm – viena, su kvailiais nér ką susidėt, o antra – kunigai savo raštais tiesiog patį sau kasa duobę: teip jau biaurys tie raštai, kad dargi nemokėti žmonės supranta jų pasalingą tikslą. Geriausiai, tegul pasilaidos jie pats savę. Žinoma, vis tylėt nebus galima: bandysim pradėt spirgint ant mažos liepsnos, kaip lenkai sako «na wolnym ogniu proszyc»...

Iš eilės reikia pasijuokti ir iš «revolucijinių demokratų». Tokios juk partijos Lietuvoje, kaip visi žino, visai nėra. Jau betgi galima suprasti nors iš tos juokingos atskaitos tilpusios «Lietuvos» pastarusiuos numeruos (neatmenu 9 ar 10). Pamislykite tik, kaip jie apginklavo agitatorius su 35 rub. kas stovi juodu ant balto jų atskaitoje! Kas tą didvyrišką veiksmą gerai žino, tai tiesiog juokai.

Anot žinovų žodžių viskas teip buvo: susitarę keletas (6) vyrų su «brauningais» (ne partijos įduotais) išėję vieną gražią dieną uždaryti kaikuriuose kamuose mokyklas; ką laimingai ir padarė; nes nieks negynė, nė priešinosi. Policijos nebuvo... Paskui jiems, tiems 6-iems karžygiams begrižtant, kur buvęs nebuvęs štai ir pasirodė pristavas su urėdninku, t.y. tiktai 2 vyrų ir tie pats be gerų ginklų, nes jų, kaip paskui išsiaiškino, eita ant medžionės. Pristavas ir urėdninks pamatę tuos 6 vyrų – ant tyro lauko, kur nebuvo žmonių kas būtų galėjęs gelbėti tuodu šuniu – pagal šunį įprotį suloję «stoi». Mūsų 6 apsiginklavę brauningais «demokratai», vietoj eiti viršun ant tų dviejų carbernių, pasiėmę kojas ant pečių, pradėjo bėgti. Žinoma, carberniai tuoj įgavo drąsumo ir ėmė bėgančius vytis, bet nešaudė. Mūsų vyrų, matydami kad sunku bus išbėgti, iš tolo pradėjo šauti į pristavą ir urėdninką, bet nė sykį nepataikė. Matydami, kad jie šaudė, ir tie carberniai paleido kelis šuvis į tuos karžygius, nors jų šuvis buvo tik kiškiams (zuikiams) paskirti. Tada mūsų karžygiams prisidėjo dar biskį drąsos ir vikrumo, teip kad ant galų galo laimingai visai pabėgo nuo dviejų persekiojančių carbernių į krumus. Bet bebėgdami, regis visi, pametė savo brauningus... Tai teip skamba ištikrųjų ta istorija, o ne teip, kaip spaudoj paduota. Tai buvo pirmutinis ir paskutinis demokratų veiksmas. Link to, buk LSDP. jų tą veiksmą prisivino, tai ir ėia tik mažumą teirėkės atsaukti. Matote – žmonės demokratų visiškai nepripažįsta, bet viską ant socialdemokratų pečių krauna, kas tik drąsesnio ar įdomesnio atsitinka. Tai gi ir su tuo atsitikimu teip atišėjo. Atsirado iš žmonių savanorį korespondentą, kurs padavė mūsų laikraščiams, kad ir ėia «sicilikai» uždarė mokyklas. Mūsų laikraščių redakcijos, budamos užsieniuose ir negalėdamos visų žinių pertikrinti, perleido ir tą žinią. Iš to ir pakėlė «demokratai» truksmą apie «prisavinimą». Suprantama, kad išsiaiškinius viskam, taps prigulinčiai atšaukta ir palikta demokratams toji garbė, kaip jie 6 vyrai bėgo nuo 2 carbernių!.. Pagrižtant prie dvasiškijos dar, reikia pažymėt dar tas visuotinas jos tarpe judėjimas; kad kunigai, regimai, yra didžiai sujudę ir užsimanę «socialistus» suėsti. Mat, mato vargšai, kad artinas ir jų gyvenimui galas, todėl teip ir siunta. Bet kad šliupas galėjo susidėti su kunigais, tai tiesiog nesuprantamas dalykas. Nejaugi jisai į kudikystę pagryžęs butų!..

Visi tie ikšioliniai biaurys caro val-

džios darbai, Rusijoje kaip ir Lietuvoje, buvo tyčia surengti, idant žmonių akis nukreipti nuo teisybės. Jeigu valdžia būtų norėjusi, tai visas reformas būtų gražiai, be kraujo praliejimo įvedusi. Bet jinai norėjo ir nori viską po senovės palikti, ir togidėl reikia labai dyvytis iš tų jų trumparegių, kurie tikisi, jog per «dumą» bus kokias laimė dėlei žmonių įvykinta. Vienok dabar valdžia žmonių meilės nė užsitikėjimo jau nebeįgys, dabar visur žmonės ginkluosis ir, pragai atsiradus, sukils, – tame tai nėra mažiausios abejonės. Ir šį kartą pasitvirtina priezodis, juk «nėra to pikto, kas neišertų ant gero». Jeigu caro valdžia būtų išmintingai pasielgusi, tai dar gal ilgai būtų galėjusi gyvuoti su mažomis reformomis; dabar-gi jai nebeпадės nė didelės, turės be abejo žlugti. Link tų, kurie neteisingai ir nekaltai kalėjimuose buvo laikyti ar dar bebėra laikomi, tą patį galima pasakyti. Kurie sugryžo, tie tiesiog degte dega pagiežos jausmais. Visi kaliniai dabar ištikro pasidarė revoliucionieriai, kokiais jie (bent daugelis) prieš tai ir nebuvo.

Kratos, areštai vis dar po Lietuvą nesiliauna...

Kalvarijos (2 kovo) politiškai kaliniai badavo 3 dienas, dėl paturėjimo savo reikalavimų: iš 150 ypatų 1 mirė. Užklaustas atėjusio kunigo, dėlko nėvalgo, atsakė: «Kad ir mano broliai nėvalgo, – verčiau mirti, negu valgant parduoti savo brolius»...

Kalvarija (19 kovo). – Iš ligonbučio pabėgo 6 politiškai kaliniai bevart ant tardymo, tarpe tų Grigaitis ir Voveraitis.

Szunska (Senapilės pav.) – Mūsų padangė apsinaukus...! Bet širdije gimsta neapykanta prieš prispaudimą ir prispaudėjus. Szniup, skundikų atsirado daugybė; tarp kitko truksta apšvietimė. – Čia atėjo ant nakvynės iš Griškabudžio ir Pilviškių miestelių skrajojantis buris Kauno kareivių 3 rušių, vežinti kanuolę; ant rytojaus išsidangino Senapilėn. – Mokykloje vaikai užstreichavo; iškėlė popieros vėliavą, išėjo namo dainuodami: «Atsiskom nuo senojo svjeto».

Prienai (Senapilės pav.) – Kovo 7 d. ėia liko nušautas ukin. Szalna, kitus 2 suėmė, 4 pasislėpė; norėta esą sunaikinti valdžios įstaigos: krasa, sudas ir k. Į viešbutį policija pasišaukė pašalinių žmonių ir prikalbėjo juos eiti pagelbon suimti kokių ten piktadarių, tuom žmones ir prigavo. Žmonės ši uom atsitikimu labai nusiminę.

«Dum a». – Eina kalbos, buk burokratai liepsią valsčių šaltišiams pariakt

po porą ypatų «ištikimų» į pavieto rinkimus. Pirmiausiai jau buvo apskelbta, jog mažazemių ukininkų ir iš dalies darbininkų rinkimų valsčiuose nė nebusių.

Iš Rusijos.

Galiausiai Vittė sako jau atsistatidinęs ir caras jo rezignaciją priėmęs. Nes ištikrųjų jis dabar carui mažai bėra ir reikalingas. Gavus užrubežiuose pasiskolinti net 900 milijonų rub., biurokratija galės laikinai sustiprinti savo poziciją. Tečiaus pagerinimui žmonių iš tos paškolos jok neklus. Taigi ta paskola revoliucijinių bangavimų nenuramdys, nes viešpataujant vagysčių sistemai Rusijoje, ir ant valstijos reikalų tų pinigų neilgai išteks.

Žudymai politiškių prasikaltėlių nesimažina, nes vis dauginas prasikalstantieji. Varšavoje ir kitose lenkų provincijose ypatingai daug nužudo. Ištrėmimų Siberijon teipgi daugybės.

Ant 1-mos gegužės rengiasi streikai ir demonstracijos. Rengiasi darbininkai užpult ant kalėjimų ir paliuosuot daugelį tukstančių suimtinių. Ir šen ir ten kamiečiai pradeda plėšt didžturčių javų sapilus.

Amerikoje dabar yra keturi įžymūs Rusijos revoliucionieriai: Czaikovski, Ivan Narodny (vadas sukilimo Kronštadte), Maksim Gregory (prezidentas Baltinės, revoliucijoje apšauktosios respublikos) ir Maksim Gorky. Juokingas ir podraug daug ženklinautis incidentas atsitiko su Gorkiu. Jis mat yra su savo motere persiskyręs ir atvažiavo Amerikon su raštininke ir aktorke Andriejeva, kuri teipgi yra persiskyrusi su gen. Želiabovskiu, (Tėvai ją dar 16-kos metų varu išvarę už Želiabovskio, seno ir didelio rėmėjo carizmo; tuomtarpu ji esanti šalininkė ne caro, bet žmonių). Išsėdus Gorkiui New Yorke, Rusijos šnipai tuojaus paleido paskalą kad juo abu esą pabėgėliai iš porų. New Yorke kapitalistams to ir tereikėjo. Tuojaus atsakė Gorkiui ir Andriejevai vietą vienam hotelyi, kitam ir trečiam. Negana to, kapitalistų «geltonoji spauda» ėmė visai Gorkį šmeižt, Net ir Gorkio «draugai» kurie jam išsėdus prikibo, kaip antai garsus rašėjas Mark Twain ir kiti perėjo į šmeižiančiųjų pusę. Czia buržujai milijonieriai, kurie patįs yra didžiausi paleistuviai, laiko po keles pačias ir suguloves, parodė visą savo veidmainybę. Žinoma, jiems nerupėjo apie Vittės šeimynišką gyvenimą, kada čia tas baldėsi laike Portsmouth'o tarybų, užtai kad tas buvo atstovu tyrono caro. Bet atvažiavus atstovui žmonių, jie tuojaus įnyko jį per-

sekiot. Buržujai mat savo klėšą palaiko. Bet už taigi jie atsiims. Dagirdus apie tokį begėdišką apsiėjimą New Yorke cuatlyvųjų su Gorkiu, Rusijos beveik visa spauda labai pasipiktino, išjuokė amerikonus ir jų triubijamą ypatišką laisvę, išvadindami «riebiomis kiaulėms», «farizėjais» ir tt. Pačioje Rusijoje, kur visokia nelaisvė dar tebėra, ir ten į šeimynišką gyvenimą ypatų, o ypač svetimtaučių, niekas nesikiša. – Dabar Gorky ir kiti jo sądraugai tebėra New Yorke. Ketina apvažiout stambenes, Rusijos išėivių apgyventas kolonijas su revoliucijine agitacija. Czaikovskis, Narodny ir Maksimas – yra lavų oratoriai. Kaslink Gorkio, tai jis iškalbos neturįs; už tai jis skaitysęs pranešimus ant rašto. Visi jie vienbalsiai tvirtina, kad «dumą» caras išvaikysės – jeigu ji nepasiduos autokratijai ir bandys caro sedėjimą ant žmonių pečių daryt nesmagum. Revoliucija tiktai, jie sako gali išrišt Rusijos klausimą, o ne «duma».

Pasielgimas dvasiškijos Lietuvoj ir Žemaitijoje.

Nekartą ir pirmiausiai man tekdavo girdėti, per pamoksus bažnyčiose ir kitur, iš burnos mūsų kunigų paniekinančius atsiliepiamus apie mūsų tautos gelbėtojus; bet ką išgirdau 19 vasario*, tas tuojaus privertė mane drebėti ir uždegė manije ugnę amžinos neapykantos ant mūsų ilgarubių. Buvo tai skaitymas, vietoj pamokslu, – vyskupo rašto (atsiūsto kunigams dėl perskaitymo žmonėms), kuriame nieko kito nebuvo, kaip tik perdėm išniekinimas, išbiaurijimas akise tamsių žmonių, ir teip jau maž tesuprantančių, visus kas jiems gerą daro, visų kovotojų už laisvę ir laimę vargdienių. Sakė, kad visi tie socialistai, revoliucionieriai ir kiti vadinantieji save gelbėtojais, šalininkais biednųjų ir keliantieji žmones prieš dvasišką ar svietišką valdžią, ponus, bagočius ir t.t. esą visųpikčiausi jų neprieteliai, kurių reikia labiau saugotis negu pikčiausios ligos, kad ne prikibtų. Apskelbė anuos bedieviais, neteisiais pranašais, paleistuviais, žmogžudžiais ir kitais bauriais-biauresniais vardais, kurie, girdi, patįs budami prazuvę amžinai, ant dušios ir kuno, nori ir pasaulę prazudyti; buk jie esą vienatiniais kaltininkais, tiek pralieto kraujo, ašarų, tiek prazuvisių aukų, ir visokių dabartinių krašto nelaimių; girdi jie norį tik po priedanga išgelbėjimo žmonijos nuo sunkaus valdiško jungo, panaikinti krikščionišką tikejimą, susilpninti įtekme kunigijos ant tamsuolių; vienu žodžiu norį

pakrutinti pamatus dvasiškos ir kuniškos žmonių dorybės, ir sulyginti jų pasiėlgimus, gyvenimą, su galvijų ir t.t.... Užgynė po grieku daryti susirinkimus, sakyti prakalbas, streikuoti, skaityti atsišaukimus, knyguotes, o platintojus liepė nubausti. Liepė visiems klausyti valdžios ir visiškai atsiduoti jos prieglobai, – sakydami, kad kaip dėl kuno penas, atilsis, teip ir valdžios priežiura dėl visumenės ramumo esanti reikalinga. Anot vyskupo, nė vienas varguolis, prispaustas, neturi rugoti ant savo padėjimo, nė valia mislyti jam apie geresnę, laimingesnę ateitę, nes tas viskas esąs rankoje dievo... Vienu žodžiu, aš nemoku išreikšti, aprašyti to, ką jaučiu ir ką turi jausti kiekvienas, maž daug suprantas ir matas kančias mūsų brolių naguose kraugerių kazokų, ir tamsiuose, pripelėjusiuose muruose kalėjimų; kurie kenčia, lieja kraują, badauja ir gyvatsį deda dėl laimės kitų, tai tuos mūsų juodsermėgiai išniekina, prakeikia!...

Broliai, viengečiai! Stokit mums ant pagalbos, gelbėkit mus nuo caro-tyrono ir... dvasiškijos nagų. Praneškite jų tokį pasiėlgimą visiems savo draugams ir pažįstamiems. Męs negalim daug dirbti nė kalba nė raštu, nes tuojaus dvasiški «geradėjai» paduoda raudonsiuliams ir įmeta į caro bastilijas...

Papurgalvė.

DARBININKO KRONIKA.

¶ Szioms dienoms parėjo į «Kovos» Redakciją «Darb. Balso» NN 1 ir 2 šių metų, o teipgi 6-tas nr. «Darbininko». Szis paskutinis ypatingai tinkamas Lietuvos sodiečiams. Tuotarpu «D.B.» tinkamas visur ir rekomenduojame jį kiekvienam lietuviui darbininkui apisteliuoti. Spauda daug gražesnė, neg pirmiau buvo, formatas didelesnis, o kaina mažesnė, – kiekvienas numeris tik po 5c. Reikalavimus reikia siųsti: drg. J.O.Szirydyui, 412 Siegel str., Philad., Pa., pridant pinigus.

¶ Balandžio 17 ir 18 buvo susivaziavę į Wilkes Barre, Pa. lietuvių kunigai, kur anksčiau pasikvietė savo parapijas ir katalikiškas draugystes, kad atsiųstų ten savo «atstovus», – girdi: bus «kongresas». Apie tą «kongresą» «Žvaigždė» paskutiniu laiku prirašė stirtas, bet išėjo paprastas kunigų išvirts šiupinis. Susivaziavo dykunai kunigai, pribuvo kiek ir tų «atstovų». Vyskupas Hoban (anglas) išmokytas kunigų, pasakė lietuviškai «pagarbinatą», kunigai perskaitė referatus apie «nedorybes Lietuvos socialistų», apie reikalingumą liuosuot tėvynę, spiriant prie to Rusijos ambasadorių; nutarė – nes jau keli metai nutarta buvo

* Iš apygardos Ilakij, Kauno gub. – Red.

– įsteigt «seserų namą» bei rinkt tam aukas – ot, ir viskas. Beje, garsinta buvo sutverti «Katalikų demokratų partiją». Tas, regis, neišdege. Bet, kam čia tvirt, kad tuomtarpu kunigėliams pinigų ir teip bus, kaip šiaudų...

¶ E. St. Louis, Ill. – 7-tą balandžio vakare, čia buvo darbininkų susirinkimas, bet publikos buvo visai mažas skaičius. Mat vietiniai lietuviai socializmo mierių nesupranta, todėl nesupranta ir vertės tokių susirinkimų; o vėla čia stoka gerų agitatorių. Kalbėtojai buvo du, vienas kalbėjo lietuviškai, antras angliškai. Lietuvis, mažai išsilavinęs, nelabai sujūdino susirinkusius, bet anglas kalbėjo gana karštai ir jausmingai. Bėda, tečiaus, kad iš tarpo mus letuvių mažai dar kas supranta angliškai. Ant galo pribuvo kunigas B Szlamas ir perskaitė ilgą kalbą «vaiko su tėvu anglekasyklių savininku». Tas, matyt, visiems patiko, ką ženklino gausus delnų plojimas. Ir ištikro, turiu nuo savęs pridėti, kad tas pasikalbėjimas yra puikiai sudėtas, ir išrodantis kapitalizmo neteisybes, ir kaip jis darbininkus apiplėšia. Ant to ir pasibaigė. LSPA. kuopos sutvert nepasisekė. Kurie lietuviai buvo prilankesni socializmui, tai jie daugiausiai buvo iš St. Louis, Mo.; tiems E. St. Louis'e kuopa tvirt neparanku. — K-g ū Priešas.

¶ Chicago, Ill. – Guodotina rėdystė «Kovos». Sziuomi prisiunčiu 1.50 aukų revoliucijos reikalams, surinktų vardu vėse I. Moseliuno, kurią skiriam LSDP. Kadangi šie pinigai beveik iš smulkmenų vien susidėjo, tai vardų aukautojų nė negarsinam. — Su guodone, V. M. a k a v e c k a s, 13 W. 24th Str.

¶ Anglekasių streikas dar vis tebe-ginsta. Nežiurint į tą, nors daugelį kasyklų visiškai dar neužsidarė, tečiaus tik Pensylvanijos anglių aprubėse pametu-sių darbą anglekasių skaičius šiuom tarpu siekia į 20000. Tarybos anglekasių komi-teto su kasyklių savininkais jokio vaisiaus neatnešė, nors anglekasiai jau daugelį savo pirmesnių reikalavimų – pripažini-mo unijos, išskolektavimo per kompa-nijos sąnariinių mokesčių ir tt. – atitraukė. Anglekasių prezidentas J. Mičel šią savaitę paskutinį reikalavimą kompani-joms padavė, bent pakėlimo mokesčių po 10c. nuo išimtos anglies tonu. Ope-ratoriai ir tą atmetė. – Matysime, ką toliau darys tie darbo žmonių mulkinto-jai, kaip Mičel ir kiti. Juk ir pakėli-mas mokesčių nenuskriaudžia anglies savininkų. Tie atvirai pasake, jog jei-gu sutiks pridėti 10c. ant tonu, tai ang-lies parduodamos tonas pakils ant 35c. O ką besakyt kiek per netikusiai veda-

mą streiką nukentejo patys darbininkai ir nukentės? Straikai juk geras daiktas. Bet Amerikos anglekasiams einant į streiką pirmiausiai reikia uždaryti prie-glaudos namus Mičelius ir Mičeliukus. kad neišdavintų jų organizacijinių plianų milijonieriams. Kitaip amžinai darbininkai kentės visas streikų pasek-mes.

¶ Meldžiame visas mūsų Partijos kuopas ir šėip jau darbininkų organizacijas paduoti mums žinias apie vietinius 1-os gegužės apvaikščiojimus. Butų gerai, kad iš kiekvienos vietos gautum pilnus, aiškius ir su smulkmenoms apie tą aprašymus. Tas turės but apdirbta ir įtalpiuta «Kovoje» kaip mūsų judėjimo istorijai dokumentai.

¶ Atspaudintos tapė «Kovos» prenumeratai kortelės (post-cards), kiekviena po 50c. Meldžiame kuopų išrinkti savo organizatorius ir agitatorius iš darbščių ir ištikimų draugų, ir tegul kiekviena kuopa oficiališkai pati tų kortelių pareikalauja, pažymėdama kiek reikia. Su toms draugai rinks naujus skaitytojus, pardavinėdami korteles po 50c. Už jas atsakys kuopa. Pavieni draugai ir agentai teipgi gaus jų, bet už pinigų. Jiems parsiduos 5 kortelės už 2.00. Tokiu būdu 50c liks jiems už pasidarbavimą pelno. Nėr lengvesnio būdo padaryti pinigą, kaip šis. O nauda dviguba: socializmui ir sau. Likusios neišparduotos kortelės, jeigu nesugadintos, bus priimtos bile kada atgal ir sugrąžinti pinigai. Pasiskubinkit, draugai, pasidarbuoti dabar, kada dedame pastangas padidinti «Kovą».

Iš lauko Partijos.

¶ Pittsburg, Pa. – 6 kuopa LSPA. laikė savo du-mėnesinį susirinkimą 25 kovo šių metų, kur tarp kitko nutarė laikyti ateinančių susirinkimą apvaikščio-jant 1 dieną Gegužės. Prie to Stanislovas Dominaitis padovanojo kuopos nau-dai 200 egz. savo laidos knygučių po vardu «Atsisaukimas į jaunomenę», kurias patalpinom pas naujai išrinktą knygių drg. Joną Kazlaucką ir norintie-jie šių knygių gaut, gali įdėti už du centus krasos ženklelį ir 10c. sidabrinį pinigą, o knyga jam bus pasiūsta. Kny-giaus adrisas: J. Kazlauckas, 1914 Ann Str., Pittsburg, Pa. – Mėnesinių sumo-kėjom \$ 8.50. Rutkaus brošiūrelei 45c. Antanas Keršis paaukavo «Kovos» fon-dan \$ 1.00. K. Kiršenas 50c. ir smulke-snių 50c. K. Juozapaitis paaukavo 1.00 ant revoliucijos reikalų. Prisirašė 4 nau-ji sąnariai. Iš viso sumokėta tapo 11.95. – Pirmsėdis susirinkimo S. D o m i n a i-

tis, sekr susirink. K. Kiršenas.

Pasarga Redakcijos. Kuopos tebu-ni teip geros, kad prisiųsdamos pinigų, tegul prisiunčia ir pažymėjimus už ką ir kam tie pinigai yra. Gavę 11 95 iš Pts-burgo kuopos mislijome, kad tai mėne-sinės, teip praėjusiam «Kovos» numery ir pakvitavojom. Praslinkus savaitei gaunam labai margą tų pinigų paskirs-tymą. Rods tai didelės blėdės nėra, bet jeigu kiekviena kuopa tą nusizūrėjus ims daryt, tai turėsime daug praverst laiko ant taisyimo klaidų ir užimt berei-kalo organe vietą. Geriau su atydzia sykį darbas padaryt, idant jis nereikėtų taisyti. Czia teipgi prie progos prime-nam, kad kiekviena kuopa prisiūdama mėnesines, priduotų drauge ir mokesčių blankutes. Be to nė Centro Sekretorius gali vest rokundų, nė redakcija gali reguliariškai išsiuntinėti organą.

¶ Brooklyn, N.Y. – Mūsų kuopos susirinkimas atsiuvo 8 balandžio. Apart kuopos reikalų, nieko nebuvo nutarta svarbesnio, tiktai išrinkom specijališką, surengimui LSPA. Susivaziavimo komi-tetą. Susivaziavimą, mūsų nuomone, geriausiai būtų laikyti apie pradžią bir-zelio mėnesio. Tečiaus dar nežinom, ant kurio laiko galėsime gauti tam tin-kamą svetainę. Ateinančiame susirin-kime tą reikalą pilnai apdirbsime. — Rašt. J. Verbyla.

Kuopų sekretoriams.

Gerbiami draugai kuopų sekretoriai šiuomi yra prašomi, kad siųsdami C. Komitetui surašus kuopų sąnarių, užsi-mokėjusių ar naujai prisirašiusių, visa-dos tų pravardes rašytų paeilium, teip, kaip iš syk yra užrašę savo kuopos kny-gutėje. Dabar kai-kurie drg. sekretoriai vieną syk rašo paeilium, kitą-syk – su-maišydami. Tas atima daug laiko, iki sutaikai surašą su centrališkoms kny-goms, kur vardai yra surašomi tokioj ei-lėj, kaip jie yra paduodami pirmą kartą. Draugams sekretoriams tas neužimtų nė kiek daugiau laiko, jeigu ir visados paeilium rašytų.

Su draugiškais sveikinimais.

Susinėsimų sekretorius

Pavasaris.

Po ilgam miegui ganta pavado,
Jautriai kvėpuoti pradėjo;

Viskas sukruoto, dirbti sujudo —
Nauja gadyne atėjo!

Žmonės suvargę, ilgai kentėję,
Visi išėjo prie darbų;

Augmenų sėklos, ką buvo sėję, —
Leidžia jau žemmenius diegų...

Viskas tik malnos, naujai atgimsta,
Trauko nelaisvės retėžius,

Prieš prispaudėjus kovon nerimata,
Ir taisy naujus sau kelius...

J. Szešegrasis.

Lietuvos Socialdemokratų Partijos Konferencija.

(Užbaigta.)

B. Nutarymai.

I. Apie darbų kaime.

Perkračiusi partijos darbą kaime ir apsvarsčiusi tas priemones, kurių reikia toliaus, ypačiai šiame revoliucijos laike, imtiesi, – konferencija atranda, jog: 1) partijos darbas turi būti toliau vedamas pirmų-pirmiausiai tarp tikrųjų kaimo proletarų; 2) veikiamas partijos darbas, dėlėi valandos svarbumo turi būti – agitacija ir propaganda; tai varoma vienkart kuopelėse ir minioje gyvu žodžiu ir raštais, ir 3) proletarų organizacijos turi būti steigiamos pirmų-pirmiausiai politiškos, neapleidžiant tečiaus ir jų rengimo į ekonomišką kovą, kuri privalo būti visuomet vykinama, kaip tik pasitaikys tam tikra proga.

Apsvarsčiusi gi toliaus šių dienų valsčių stovį ir jų netikusią tvarką, konferencija, geizdama greičiaus ir tikriaus tas įstaigas sudemokratinti, skaito tam tikslui butinai reikalingu, kad proletarai, nepamiršdami savo kliasinio padėžio, gyvai dalyvaūtų pertaisant ir demokratinant valsčių įstaigas, boikotuodami, kiek galima ir dabar senąją ir įveddami savo revoliucijoniškąją valdžią, o kad tasai valsčių pagerinimo darbas tikriaus galėtų įvykti, konferencija randa reikalingu daiktu vedant partijos darbą tarp kaimo proletarų, pasirupinti vienkart ir mažžemių ir vidutinių ukininkų nepakazinimą pakreipti į tikrą jų vargo priežasčių šaltinį ir visą tą jų judėjimą pasistengti apimti partijos vadovavimu.

II. Apie darbą mieste.

Konferencija nutarė: varyti darbą mieste senybinu budu, tik prisitaikinus prie atsimainiusių policijinių sąlygų. Įsteigtąsias profesionalines darbininkų sąjungas vesti toliau ir naujas tverti. Ypačingai pasirupinti išdirbti, kiek galima daugiau tikusių agitacijos ir organizacijos darbu partijos žmonių. Nutarta išdirbti agitacijos programą.

III.

IV.

(Apleista dėlėi konspiracijos. Red.)

V. Literatura.

Apie perijodinę lietuvių literaturą. Visų buvo išvien spiriama, kad perijodinė literatura, kiek galima, butų visa leidžiama ant vietos. Patarta todėl C.K. kad pasirupintų kuogreičiausiai pradėti leisti perijodinę agita-

cijos organą čiapat – ar legaliniu budu, ar, jei pasirodys tai tuotarpu negalima, slapta – ant vietos. Jei galima butų tiksliai slapta leisti čia agitacijos organą, tai «Darb. Balsa» patarta paversti teorijos organu (tuo pačiu ar kitu vardu, pvz. «Socialdemokratas») su redakcija ant vietos. Jeigu gi negalima pasirodytų galų gale, nežiurint visokių rūpesčių, leisti čiapat ant vietos nė legalinio nė slapto agitacijos organo, patarta leisti po senovės užsieny ir «Darbininką» ir «Darb. Balsa», padarius pirmąjį miesto ir kaimo darbininkų organu, o «D. Balsa» teorijos organu. Apie teorijos organą buvo dar tarp kitko patarta C.K. pasirupinti leisti jį čia, negalint kitaip, ne perijodinių rinkinių pavidale.

Apie perijodinę lenkų kalboje literaturą. Buvo išrinktas (Vilniaus atstovo) reikalavimas leist lenkų kalba du perijodiniu laikraščiu – agitacijos ir teorijos organą. Buvo spiriama, kad butinai eitų, kaip ir liet. organai, perijodiškai, o ne laikas nuo laiko. Galutinai visų susirinkusiųjų tapo C.K. nurodyta, kad dėlėi spēkų stokos teleistų tuotarpu tik vieną lenkų kalba, bet jau butinai perijodinį organą. Tik patarta tame agitacijų organe talpinti ir rimtesnius teorijos straipsnius, su ta podraug sąlyga, kad butų, kiek galima, prieinamaus parašyti. – Su tuo kompromisu visi sutiko.

– Visi nutarymai ir nurodymai perijodinės literatūros dalykuose pavesta C.K.-ui išpildyti.

Apie brošiuras. Susirinkusiųjų tapo nurodytos šitos knygetės parašyti ar išversti: 1) Apie programą – minimum; 2) Apie socializmą; 3) Apie valsčius; 4) Apie profesionalines sąjungas; 5) Erfurto programą Kautskio; 6) Apie lietuvių ir S. D. partijas Lietuvoje; 7) Apie organizacijos principus ir discipliną; 8) Apie vergiją, feodalizmą ir kapitalizmą; 9) Apie žydų klausimą; 10) Apie konstituciją; 11) Apie Dumą; 12) «Učreditelnoje Sobranije» [Isteigiamasis susirinkimas]; 13) Ekonominė ir politiška darbininkų kova; 14) «Kaip aš tapau socialdemokratu», – kunigo laišakai. – Toms knygelėms narupinti tapo išrinkta literatūros komisija iš 5 ypatų. Kas galima bus, patarta leisti čia pat legaliniu budu, o kas ne – slapta, ar užsieny. Literatūros komisijos tapo išrinkta viena tam tikra toms knygelėms redakcija.

Atsišaukimai. Susirinkusiųjų tapo nurodyta C.K.-ui kuogreičiausiai išleisti šitokių atsišaukimus: 1) kad S.D. kelia žmones prieš valdžią ne ponų pąpirkti ir ne jų reikalams apginti; 2) kad sodiečiams prideria eiti revoliucijos ko-

voje kruvoj su S.D.; 3) apie «dumą»; 4) apie chuliganus, juodašimėius, pinigų rinkikus, etc.; 5) atsakymas ant kunigų agitacijos prieš S.D.; 6) ką gal duoti s.d. mažžemiams; 7) apie ginkluotą sukilimą; 8) ką reiškia ginkluotas sukilimas Kurše, Kaukaze ir kitur; 9) apie paskutinius manifestus, ypač apie žemę.

Pavesti Centro K-ui narupinti: Susirinkusiųjų patarta C.K.-ui, kad savo atsišaukimų nors po vieną tuoj išleidot išsiuntintų atskiroms organizacijoms atspausti, kad greičiau galėtų prasiplėsti.

Išrinktas teipat noras, kad ir atskiros organizacijos dalytųsi tarp savęs atsišaukimais – atspaudimui [jei tiktų] ir kad visi atsišaukimai butų partijos archyvui siunčiami, nurodžius kiekvieną kartą išleistųjų egzempliorių skaičių.

VI. Atsakymas „PPS. na Litwie“.

Dar pereitiemsiais 1905 metams baigiantis veikiančios Lietuvoje lenkų socialistų partijos lietu. Komitetas (PPS. na Litwie) tapo musiškiam C.K.-ui paduotas sumanymas išdirbti bendrai tokią programą, su kuria abidvi partij LSDP. ir «PPS. na Litwie» galėtų sutikti ir paskui jau galėtų jiedvi susidėti į vieną partiją, priėmusią tam tikrą vardą. «PPS. na Litwie» liet. Komiteto paduotas sumanymas tapo pavestas apspręsti konferencijai, kurioji tą apsvarsčiusi, priėmė šitokį nutarimą: butų naudinga, ypač šiuo revoliucijos laiku, suvienyti visas revoliucijines Lietuvos proletarų spēkas vienos socialdemokratų partijos vadovavimui, nes tuomet darbininkų kliasos kova Lietuvoje, tiek ekonominė, tiek politiška, taptų lengvesnė ir našesnė. Todėl «PPS. na Litwie» liet. Komiteto sumanymo įsikunijimas butų labai pažeidaujamas. Nežiurint to tečiaus konferencija nepripažįsta save įgaliuota tarti klausimą apie LSDP. ir «PPS. na Litwie» Lietuviško Komiteto susiliejimą tokioje formoje, kokioje jis buvo lietu. Komiteto paduotas (išdirbti bendrą programą, sutverti naują partiją, naujai vadinamą); vieton to kviečia vien vilniškę, kauniškę ir gardeniškę «PPS. na Litwie» organizacijas su visomis mažesnėmis tų apygardų kuopomis, prisidėti prie LSDP. priėmus ištaisą josios programą. Bielosstoko ir Suvalkų organizacijoms, kaip veikiančioms tarp proletarų, ekonominiu gyvenimu labiau surištu su Lenkija negu su Lietuva, butų konferencijos nuomone, nenaudinga susidėti su LSDP. Jei «PPS. na Litwie» priimtų šitą pakvietimą, tuomet konferencija paveda «PPS. na Litwie» ir LSDP. organizacijų susivienijimo darbą atlikti savamjam C.K. kartu su vietinių organizacijų cen-

trais, susižinojus tam tikslui su «PPS. na Litwie» liet. Komitetu.

VII. Atsakymas Baltarusių Socialistų Gromadai.

Konferencijai buvo paduota apsvaryti šie antrojo «Baltarusių Socialistų Gromados» susivažiavimo nutarimai: § 3. Kadangi ekonominės ir istoriškosios sąlygos yra drūčiai surišusios Baltarusius su Lietuva, kadangi ribų pastatymas tarp abiejų šių šalių būtų labai sunkus daktas, 2-sis «Baltarusių S. Grom.» susivažiavimas kviečia Lietuvos «darbo žmones», kreipdamas į atstojančias juos socialistų partijas, reikalaujančias Lietuvai autonomijos – reikalauti, kad būtų sušauktas Isteigėjų susirinkimas Lietuvai ir Baltarusiams kartu, autonomijos apskelbimui abiems šalims. § 9. Antrasis «B.S. Gr.» susivažiavimas paduoda sumanymą, sukviesti susivažiavimą visų socialistų partijų, veikiančių Lietuvoje ir Baltarusijoje, – susitarti apie politiškus ir socialinius tikslus ir pakelti jame mintį reikalingumo vienoms Lietuvos ir Baltarusių Socialistų Partijos.

Atsižvelgdami į «B.S.Gr.» programą ir praktišką josios veikimą, konferencija pripažino: 1) kad partijinė «B.S.Gr.» fizijonomija nėra pakankamai paaiškėjusi; 2) kad mintis sutverti vieną socialdemokratų Partiją Lietuvai ir Baltarusiams tik tuomet tegali būti mūsų priimta ir propaguojama, kuomet, rimtai ištyrus ekonomines ir kitokias abiejų minėtųjų šalių gyvenimo sąlygas, pasirodytų tikrai naudinga ir reikalinga Lietuvos ir Baltarusių proletarams susivienyti į vieną politišką kuną, o tokiu būdu ir organizuoties darbininkų kliausiai į vieną Socialdemokratų Partiją ir 3) kad konferencija nesijaučia šiuo laiku pasirėngusi spręsti net pricipijališkai 2-jo «B.S. Gromados» susivažiavimo pakeltuosius klausimus ir atideda juos tolimesniam laikui.

Antspaudas:

Lietuvos Socialdemokratų Partija
Centro Komitetas.

Kalejime.

Tykiai sumlęg suimtiniai,
Nuvargę nuo dienos kančių, —
Naudoja laisvę paskutinę
Ant kietų medinų „narių“.
Draugai, karžygiai už liuosybę —
Jums viską atėmė dabar:
Laisvę gyvasties ir šviesybės,
Ir tuosius ką jus myli dar!..
Ant jės galvos gėdą uždejo,
Atitraukė nuo mylimų;
Davė jums vardą niekadėjo,
Išmetos nuo visų žmonių!
O, draugai, — kuom jės pirma buvot
Ir į ką tapot paversti?!

Tautai, valstijai jės tarnavot —
Žinome, kuom jės tekalta!..
Tegul jus peikia, kaip kas nori,

Ret jės — nekalti, — žinom mėš;
Žino tą ir priešai nedori,
Vienok jės sudys jus ir spręs.
Jės pasmerks; o jus' mylimieje,
Jėsų lėmę kad dažinos, —
Pačiučia, vaikeliai brangieje
Karčioms asaroms aprandos.
Ir už tai, kad galingos širds
Apverks lavonus-kankinius,
Ateis tyrona verkusių negirdis
Išmus šeimyną kaip ir jus....

Vertė Audrupats.

Amerikos „Socialistų Partijos“ platforma.

(Užbaiga)

IV.

Socialistų programos nėra tai teorija, kurią prisuloma draugijai priimti arba atmesti. Yra tai skelbimas to, kas anksčiau ar vėliau būtina turi įvykti. Kapitalizmas dabar pats veda save prie sugriuvimo. Jau jis nebegali ilgiau organizuoti ir vest pasaulio industrių, pagaliau negali nė savęs pilaikyti nuo išnykimo. Visokios pramonės valdovai šėdien pats mato ir prisijįsta, kad jie nebegali kontroliuoti nė vesti taip sparčiai augančių į vidurvietes industrių spėkų. Taip vadinami trustai yra ženklai ir formos išsiplėtojančio apdrauginimo (socializacijos) pasaulio darbų. Visuotinas pasididininimas bedarbių, visuotinas smeičiamaisi kapitalistų sulaužyti darbininkų vienybę unijose, plačiai regimos žymės ateinančių permairių, viskas tas reiškia kad institucijos kapitalizmo draugijoje pradeda nusilenkti prieš tą galybę, kurios spėkos žada tas institucijas greitai ir visiškai išardyti.

Viduje šito įtempimo ir civilizacijos krizio, socializmo judėjimas ateina kaip vienintelė išgelba arba konservatyviška spēka. Jeigu norint išgelbėti svietą nuo ateinančio chaoso (mandulio), nuo visuotinos iširutės ir mizerijos, reikia visų tautų darbininkams susilieti socializmo judėjiman. Tiktai socialistų partija ateina su pasiulymu tokio programo, ant kurio galima šviesiai ir laisvai organizuotis tautomis, idant tuomi atgabenti abelną gerovę visiems tautų valstiečiams. Tai pirmas sykis istorijoje, kada žmogaus sąmonė pradeda eiti linki išmintingo sutvarkymo draugijos.

Socializmas reiškia, kad visi tie daiktai, nuo kurių žmonija abelnai priguli, privalo būti abelnai žmonių valdomi ir rėdomi. Jis reiškia, kad išdarbystės įrankiai privalo prigulēt sutvėrėjams ir sunaudotojams; kad visą išdarbystę turi tiesiog sunaudoti sutvėrėjai; kad išdirbimas visų daiktų pavienių naudai, turi liautis; kad mėš, visi darbininkai, turime eit iš vieno, ir kad visokios progos ir pragumai, turi but atviri lygiai visiems

žmonėms.

V.

Ant galo, idant darbininkai galētų užgriebti kiekvieną progą, kuri juos sustiprintų įgijime visiškos kontrolės ant valdybos spēkų, ir tuom prieti prie greitesnio įsteigimo sąbendrės (kooperatyviškos) respublikos, — «Socialistų Partija» pasišvenčia į sargybą ir darbą, kaip ekonomiškoje teip ir politiškoje kovoje, už visus šėdieninius reikalus darbininkų luomo, kaip tai: sutrumpinimą darbo dienos, padidinimą algų, apsergėjimą darbininkų nelaiminguose priepuoliuose, ligose ir bedarbėse; reikalauja kad visuomenė paimtų savastin susinešėjimo ir mainų kelius; kad būtų uždėti pažangos mokesčiai ant įplaukų, padėdėjysčių, padovanojimų ir žemės, — viskas nuog to įeinantis pelnas kad būtų sunaudotas pagerinimui visuomenės darbų, pakėlimui darbo sąlygų, aprupinimui darbininkų reikalų ir jų vaikų apšvietimui; kad vyrai ir moters turētų lygias balsavimo tiesas; kad kariumenė nesikištų į kivirčius tarpe darbininkų ir darbo davėjų; kad teismai būtų teisingi ir uždyk; kad būtų įvesta žmonių valdžia, su tiesa užmanimų, visuotino perbalsavimo (referendum), lygios atstovijos ir prašalinimo urėdninkų per žmones; kad kiekvienas darbininkų laimėjimas, išplėstas nuo kapitalizmo sistemos, būtų sunaudojamas palengvinimui kentančių ir sudrutinimui darbo rankų. Ant kiekvieno žmogaus, išrinkto į bile kokią tiesdarystės ir išpildimo valdybą, mėš uždedam pirmiausia pareigą rupintis visurkur apie darbininkų kaitriuosius reikalus; kad išrinkti urėdninkai visuomet mažintų ir siaurintų kapitalistų ekonomišką ir politišką galybę, o stengtųsi perduoti tą galybę darbininkams.

Bet, reikia neužmiršt, kad mėš tuos visus reikalavimus skaitom tiktai už palengvinimo budus; mūsų tikslas yra ėjimas prie sąbendrės (kooperatyviškos) respublikos. Tie palengvinimo budai, kuriuos mėš galim iškovot nuo kapitalizmo yra tiktai prirengimas darbininkų prie užgrobimo visos valdybos; nes tiktai tokiu būdu visa industrijos sistema pereis į darbininkų rankas, tai yra į tas rankas, kur ji privalo buti.

Tokiam mierui mėš pasišvenčiame, kaip partija darbininkų kliaosas, ir tiktai dėlto mėš norim įgauti politišką galybę, kurią mus broliai darbininkai privalo užtikėti; nes tik tuom keliu galėme savo pačių reikalus umai pagerinti ir įgyti visišką pilnutelę liuosybę. Tokiam mierui mėš atsišaukiame į visus Amerikos darbininkus ir visus kurie pasiaukauja darbininkų kovai, kad tuomi

laimėti savo kovą; atsišaukiame į visus, kurie kiltai, šventai ir nuoširdžiai atiduoda savo gyvenimo dienas ir energiją darbininkų reikalams, paduoti savo rankas ir sujungti savo visą buseną su «Socijalistų Partija». Mūsų atsišaukimas į užsitikėjimą ir balsą mūsų brolių darbininkų yra vienkartinis atsišaukimas už jų bendrą gerovę ir laisvę, ir už laisvę bei palaimingą ateitį visos mūsų žmonijos. Pasišvendami patys, ir patraukdami prie pasišventimo tuos kurių reikalus mes reprezentuojame – buti ištikimais tam atsišaukimui kurį mes čion paduodame, – mes tikim, jog mes priruošiamė dirvą ekonomiškai liuositybei, iš kurios užgims laisvė dėlei kiekvieno žmogaus.

Pakvitavonė revoliucijai pasiųstų aukų.

Szioms dienoms Lietuvos Socijaldemokratų Partija prisiuntė «Kovos» Redakcijon kvitas, kuriomis paliudija gautus revoliucijai suaukautus pinigus ir persiųstus paskučiausiai (žr. «Kovos» 10 N) per «Kovos» Redakciją Europon į rankas revoliucionierių. Kvitos N yra 47 ir neša paliudijimą priimtą \$ 730.00. Szią kvitą kiekvienas gali matyt užėjęs į Redakciją, o teipgi ją paliudys vietinė LSPA. kuopa. Drauge prijungia aukautojams širdingą padėką vardan visos revoliucijos, kurios iškovotais vaisiais ateityje kiekvienas naudosis. Teisybė, kad dabar reakcija parėjo. Revoliucionierius apleido ir galima sakyti, tiesiog atidavė į caro, Lietuvos neprieteliaus nagus, visoki liberalai, demokratai ir kiti smaguriaujanti ant laimėjimų be kovos. Bet darbininkų kova dar nepralaimėta. Jie kils tiek sykių, kiek reikės dėlei visiško išgriovimo caro sosto. Todėl mūsų, kaip darbininkų ir proletarų, šventčiausia pareiga yra ir tolesniai remti tik tuos, kurie atiduoda kovoje gyvastis ir lieja kraują.

Drauge su tuom LSDP. prisiunčia kvitą ant 1300 rublių, gautų iš Amerikos nuo nežinomos ypatos, prisiuntusios per banką Knauth, Nachod ir Kuehn. Sziuomi prašo tos ypatos ar ypatų duoti apie savę žinot į «D.B.» Redakciją ir pranešt kokiame tikslui tie pinigai paskirti ir ir kaip kvituoti.

L.S.P.A. finansų apyskaitos.

Iplankimai:

Mėnesinių: Chicago, Ill. 4-ta kuopa 13.60. Chicago, Ill. 22-ra kuopa 2.00. Prenumeratos: A.Kover, Melrose Park, Ill. 1.00. Apgarsinimai: 17.25. Viso 34.45. Buvo 72.90. Viso 107.35.

Išleidimai:

Spauda, etc. 2.77. Popieros 3 rėmai 6.99. Sustatymas 8.00.

Krasos zenklelial 50c. Alga redaktoriui už sausį 50.00. Pagražinta J.Šilupui, seniau LSPA. išdininkui perduotus 1.40. Viso 69.66.

Inėjo	107.35
Išėjo	69.66
Atitraukt iš Pittsburgo kuopos	1.45
Lieka	36.24

LSPA. Centro išdininkas

T. Andziulaitienė

Bibliografija,

„Darbininkų Balsas“ Lietuvos Sojaldemokratų Partijos Centro organas, leidžiamas kas mėnesį. NN 1 ir 2. J.Lizdeika, 26 Gray str., Silvertown, London E. England. Kai. po 5c „Darbininkas“, Mėnesinis darbininkų laikraštis. No. 6. Kaina 10c. „Vaistininkas“ N 4.

AUKOS.

Revoliucijos reikalams:

So. Bethlehem, Pa. — F.Masulevyčius 5.00. J.Garšva, P. Kiškis, Ona Ličkūnienė — po 1.00. E.Šulca, A.Koscianas, J.Matonis, Z.Pavasaris, A.Demendavyčius, F.Ličkūnas — po 50c. Mineika, J.Jusaitis, P.Berukštis, V.Petkevyčius, K. Kisarauckas, J.Cvirka, Adelė Garšvikė, A.Anskaitis, Marė Anskaitienė, V.Masulevyčius, J.Stankius, V.Katkauckas, J. Katkauckas, J.Bagorskis, J.Berūkštis, S.Matonis, V.Kvetkauckas, J.Lekavyčius, Majerskis, Bludziūnas, F.Garšva, Marė Jusaitienė, Roz. Masulevyč, F.Kiškis, Kiškis, J.Misevyčius, M.Marčiulionis — po 25c. A.Matonis 15c. Jieva Stankunienė 10c. Viso 18.00

Lapelis No. 13 draugai 4 kuopos per J.Dumbrij, Chicago, Ill. 2.75

Chicago, Ill. per V.Makavecką 1.50

Raštų parduota 40c.

Buvo 315.90

Viso labo yra 338.55

Krasos dėžutė.

„L.S.A.“ Centr. Kom. — Tamistų mieriams prijauciamė. Atsišaukimas netilps, nes mažai teturime vietos.

A.Petračiul. — Pranešimas apie ruošiamąjį 1-mos Gegužės apvaikščiojimą atėjo pervėlai. Meldžiam pranešti, kaip nusidavė.

40-tai kuopai. — Atėjo per vėlai. Norint, kad koks kuopos apskelbimas patilptų į bėgantį „Kovos“ numerį, reikia kad mes gautumėm jau tos sąvaitės panedėlio vakare.

APGARSINIMAI.

SUSIRINKIMAI.

Philadelphia, Pa. 1-ma kuopa LSPA. laiko susirinkimus kožno mėnesio 2-ame ir 4-me utarnike, 8-tą val. vakare Lietuvių Laisvės Kliube, po No. 943 So. 2-nd Str. Sekretorius, A. Bernotas, 412 Siegel Str.

Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibuna 2 kart ant mėnesio, salėje, po No.869—33rd place, 3 val. po pietų. 1) 2-me nedėld. mėnesio, pašvėstas kuopos reikalams ir propagandai. 2) 4-ame ned. mėnesio, pašvėstas partijos reikalams.

Organizatorius J.Jančauskis, 95 Canalport ave. Sekretorius, J.Krūmas, 4556 So. Ashland ave.

Cleveland, O., 3-čia k. LSPA. laiko susirinkimus kožną 3-čią seređą mėnesio, po No. 344½ Ontario str. Organizatorius A. Kisielius, 505 Lorain str.

Brooklyno, N.Y., 19-tos k. LSPA. susirinkimai atsibuna 2 sykiu ant mėnesio: 1) kas pirmą nedėldienį mėnesio, 3-čia po pietų, 2) kas trečią pėtnyčią mėnesio, 7 vakare, po No 73 Grand str.

Springfield, Ohio, 12 k. LSPA. susirinkimai atsibūva kas pirmą nedėlią mėnesio, po No. 28, N. Spring str.

Spring Valley, Ill, 23-čia k. laiko susirinkimus ketvergais po kožnai 1-mai ir 15-tai dienai mėnesio, 7-tą val. vakare, svetainėje M. Mažeikos, ant Dakota str.

Luzerne, Pa. 33 kuopa laikys susirinkimus kas 1-mą ir 3-čią nedėldienį mėnesio, vakarais, nuo 7 valandos, po No. 243 Bennet Str.

Organizatorius J. K. Makauckas.

Waterbury, Conn. 34-tos kuopos LSPA. susirinkimai atsibuna kas pirmą ketvergą po 1-mai kožno mėnesio, 7½ v. vakare, L.P. Kliubo kambariuose, Bank str.

Senandorio 28-ta k. LSPA. laiko susirinkimus kas dvi sąvaiti, ant kampo North-West Main ir Lloyd ulyčių, ruimas 5. KOMITETAS.

Newarko, N.J., 11-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas pirmą nedėldienį kožno mėnesio, po No. 86 Jackson str. 10 val. iš ryto.

Sekr. A. STANELIS, 24 West str.

Chicago, Ill. 22-ros kuopos susirinkimai laikysis kiekviename pirmame mėnesio nedėldienij, M. Mioldažio salėje, 68 W. 25-th St.

Organizatorius A. Kuzma, 713 W. 16-th St.

Baltimore, Md. 14-ta kuopa laiko susirinkimus kožno mėnesio pirmą pėtnyčią, 8 val. vakare, lietuviškoj salėj ant Barre str. Org. P.Griņius, 526 W. Lexington st.

Worcester, Mass. 40-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibūna kas paskutinę subatą mėnesio Lietuvių Ukėšų Kliubo ruimuose, 96 Green St., vakare 7.30.

Sekretorius T.RUBIKAS.

Reikalauja darbininku.

Feliuotojų ir beisterių vyrų žiponams. Darbas ant visados. 54 valandos per nedėl dirbt. Geriausios sanitariskos sąlygos. Gera mokestis. Atsišaukt pas A. B. Kirschbaum & Co. Broad & Carpenter Str.

Preserių operatorių vyrų žiponams. Darbas ant visados. Gera mokestis. Geriausios sanitariskos sąlygos. 54 valandos per nedėl dirbt. Atsišaukt pas A. B. Kirschbaum & Co. Broad & Carpenter Str.

Moterų operatorių vyrų žiponams. Darbas ant visados. Gera mokestis. 54 valandos per nedėl dirbt. Geriausios sanitariskos sąlygos. Atsišaukt pas A. B. Kirschbaum & Co. Broad & Carpenter Str.

Išsilavinusių siuvėjų ant varomų masinų. Tiktai merginų. Besimokinant gauna mokėt. Kelinių darymas. Darbas ant visados. Geriausios sąlygos. Atsišaukt pas A. B. Kirschbaum & Co. Broad & Carpenter Str. Phila. Pa.

GRAMATIKA ANGLISZKOS KALBOS

su isztarymu kiekvieno žodžio lietuviszka—sekancziai: chair (czēr), kedė; face (fėis) veidas; village (vilidž), kaimas ir tt. Knyga apdaryta, 147 puslapiai, su prisiuntimu — \$1.25. Pinigus yra geriausiai prisiųsti per „Postal Money Order“ ant szio adreso:

P. MIKOLAINIS,
Box 15, Station D.
New York City.

Kolsun Bros.

Main Office 224 Bainbridge Street. Karietos šermenims, baliams, vestuvėms ir t. t. pribuna bile valandoje — Keistone Telephne Main 48-42 D. Priima orderius teipgi: Georg Kolsun 9580. Waters

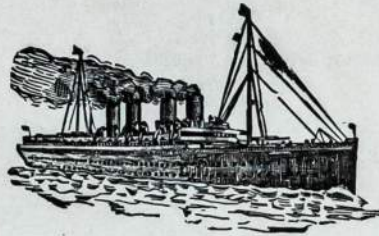
PIGI KURPIŲ KRAUTUVĖ. H. Adelston.

725 So Second Str. Philad. Pa. Visokios, naujausids mados czeverykai, vyrams, moterims ir vaikams. Susiszneka lietuviszka. Pigios prekės.

Kada tik norėsi pasisamdyti sau advokatą, kiekviename legališkame reikale, kreipkis pas **Luther S. KAUFFMAN** ATTORNEY-AT-LAW 1001 CHESTNUT STR. PHILADELPHIA, PA. ROOM 711 MUTUAL LIFE BUILDING

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA LIETUVIŠKA BANKA
Philadelphijoje, Pa.
PARDUODA LAIVAKORTES
ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentura geležinkelių tikietu

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.
609 South 3-čia gatvė, Philadelphia, Pa.

KAD SERGI NENUSIMYK -- BUSI ISZGYDYTAS --

Pirmiaus kreipimosi prie kokio daktaro, pažink savo ligą ir priežastis pamatysi, kad koks daktaris bile kur ar šundaktaris ne'sančė ligą neiškaltetų, už tai reikalauk — atsiusdamas 10 centų stem-poms, gausi knygą parašytą profesoriaus Dr. E. C. Collins ir perskaityk apie savo ligą skyrius su ačyda

Knygą

į 128 puslapiu

Vadova ing

Sveikata

Joje randasi dideli kolioruoti paveiksłai sudejimo žmogaus kuno ir naujai dadeta 11 apsiereškimu gemančio kudikio pas motiną viduriuose. Ta knyga naudinga sergantiem ir sveikiem Dr. E.C. Collins Medikaliskas Institutas yra seniausias Amerikoje ir žemiaus minejamas ligas, greičiausei šu geriausia pasekme išgydo, — nuo plaučiu ligos, kosulio, kepenų, inkstu, viduriu ligos, kraujo nečystumo, galvos skaudėjimo, diegliu ir reumatizmo; skuros [odos] ligas ir niežėjimą, lytiškas silpnybes, slaptas ligas vyrų ir moterų, seklos nubėgimą, saužagystę su jos visais apsiereškimo vaisiais, nervu ligas, abelną nusilpnėjimą, kataro (slogos), puslės, galvoj spieгимą, miegunstumą, geltliges, skausmingas moterų menesines ir baltasias antdrapanes, užsikrečiamas piktas ligas, kaip ir kitas kurios ant nelaimes žmonių ir kankinimo atsiranda, į umą laiką. Atsišauk tuojaus, nes —

Dr. E.C. Collins Medical Institute yra Specijališkas daktaras visada ant kožnos ligos. — Del kožno apsilpninto ligom, Specijališkai vaistai tampa sutaisyti po ištyrimo ligos ir išsiunčiami po Suvienytas Valstijas visur, Canada, Mexica ir visą pasaulę.

Rašant adresuok: Dr. E.C. Collins Medical Institute,
140 W. 34-th str. New York City.

Atsišaukiantiems asabiškai ofleas (tarp Broadway ir 7-tos Ave.) atdaras kasdien nuo 10 iki 5 val. po pietų.
Vakarais: Utarninke, Seredof ir Pėtninčioje nuo 7 iki 8 val. Nedėlioms: nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Atkreipiu atydą savo draugų ir vientaučių lietuvių, kad męs apturėjome dabar didžiausį pasirinkimą

➔ Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku. ➔

➔ NAUJAUSIOS PAVASARIO MADOS. ➔

Viską tą parduodam labai prieinamoj prekėj.

Prosinam ir taisom vienus metus UŽ DYKA!

L.Freedman & Son.

➔ VIENA PREKE ➔

➔ Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku. ➔

Kampas South ir 4-tos.

TEMYKITE!

Vienatinė lietuviška Aptieka

P. Rovno,

Kampas 3-čios ir Monroe arba
724 So. 3-rd str. Philadelphia Pa.

Toje aptiekoje viską galima gauti, kaip ir sename krauj: tikras Pain Expelleris, Gumbo, Bobro, pilvo ir anodino lašai; Kinder Balsamas; dielės ir bonkos; visoki kvėpalai, muilai ir visoki kosmetikos daigtai, vietiniai ir iš užsienių; receptai sutaisomi iš geriausių kemiškų padarinių sulyg daktaro nuorašų. Prie to duodasi kiekvienam nesveikam higijeniškos rodos. Aptieka atvira dieną ir naktį. Sneka visokiais liežuviais.

NAUJIENA! NAUJIENA!

H.MEDOFF'O tikra Lietuviška
TRAJANKA

Turiu atkreipti atydą, kad kiekviena moteriškė visados privalo turėti tikrą Lietuvišką Trajanką namuose. Trajanka yra padaryta iš 29 visokių augalų ir šaknių iš tėvynės; geriausia ir pasekmingiausia nuo visokių apsilpnimų ir skilvio negalių.

Teipgi gaunama MEDOFF'O REUMATIC, puiki gyduolė nuo visokio būdo reumatizmo ir MEDOFF'O STOMACH BITTERS, kuri išgydo visokias skilvio ligas.

Adresuokit:

H. Medoff

PHARMACIST AND CHEMIST

151 Metropolitan ave. Brooklyn, N.Y.

LIETUVIŠKA APTIEKA.

Joffe & Wolff.

3-čia ir Bainbridge Str.

PHILADELPHIA, Pa.

Prilaikome visuomet krautuveje grynus vaistus, visokias europėjiskas šaknis; teipgi turime: Severos gyduoles, Groblevskio, Treinerio Kartųj vyna, Pain expeller, šviežias dieles. — Užkvičiame visus lietuvius lankytis į mūsų sąkrovą. Receptus sutaisome su didžiausia atyda.

Christijonas PFAFF.

Pardavėjas vyno ir visokių degtinių: bonkoms, tuziniais ir baksais. Prašau lietuvius nepamiršt adresu:

S.E. Cor. Passyunk Ave., & Catharine str.,
Philadelphia, Pa.

**Shepherd's
APTIEKA**

N.E. kampas 2 ros ir Dickinson Str.,
Philadelphia, Pa.

VIENTATINIS LIETUVIŠKAS SALIUNAS
CAMDEN'E, N. J.

JULIUS GALMIN

Visoki skanųs švieži gėrimai: alus degtinė, vymas, likiernai; puikūs cigarai.

400 Mechanic-str., Camden, N. J.

Bell 'Phone, 868-x E. 'Phone, 1033-A.